

Biodiversiteitsherstel?
Doen we samen....!

Louise Vet

Donderdag 19 oktober 2017

NRC

HANDELSBLAD

MATTHIJ MARIS
★★★★ TROUW
★★★★ NRC
RIJKS MUSEUM T/M 7.01.2018

ALGEMEEN HANDELSBLAD (1828) EN NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT (1844)

nrc.nl

JAARGANG 48 NO. 35

PRIJS €2,50

China
Xi houdt ook in de moderne
wereld vast aan marxisme

Buitenland 15

ECOLOGIE

Dramatische afname van insecten

Het gaat slecht met veel insecten, blijkt
uit groot meerjarig onderzoek in Duitsland.

deVerdieping **Trouw**

WWW.TROUW.NL | 75STE JAARGANG NR 22381 | E-MAIL VIA WWW.TROUW.NL/SERVICE | POSTBUS 859 1000 AW AMSTERDAM

Insect verdwijnt in rap tempo uit Europa

NATUUR De achteruitgang van het aantal insecten in Europa
is alarmerend. Wetenschappers: Dit is erger dan gedacht.

Newsweek

Business

Tech & Science

Culture

Sports

Health

Opinion

FLYING INSECT NUMBERS FALL BY 75 PERCENT:

the guardian

arged
nid

Scientists tell of alarm at huge fall in flying insects

Damian Carrington
Environment editor

The number of flying insects has plunged
by three-quarters in 27 years, according to
a new study that has shocked scientists.

Insects are an integral part of life as both
pollinators and prey, and it was known
that some species such as butterflies were
declining. But the scale of the apparent
losses to all insects has prompted warn-
ings that the world is "on course for eco-
logical armageddon", with profound
impacts on human society.

The data was gathered in nature
reserves across Germany but has impli-
cations for all landscapes dominated by
agriculture, the researchers said.

The cause of the decline is unclear,
although experts said the destruction of
wild areas and widespread use of pesti-
cides were the most likely factors, and

The decline in flying
insects in German
nature reserves
in 27 years. Experts
say the drop has
implications for
all life on Earth

76%

climate change may play a role. The sci-

Das Insektensterben lässt sich nicht mehr ab-
Entomologen-Verein hat jetzt in einer Langze
sind seit der Wende um drei Viertel geschrun
Landwirtschaft, welchen das Klima?

SAMEN VOOR
BIODIVERSITEIT

Deltaplan Biodiversiteitsherstel

*In actie voor een rijker
Nederland*

De Kwartiermakers

Agrifirm, BoerenNatuur, Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, Duurzame Zuivelketen, LTO Nederland, Natuur en Milieufederaties, Naturalis Biodiversity Center, Natuurmonumenten, Netherlands Ecological Research Network (NERN), Rabobank, Stichting Veldleeuwerik, De Vlinderstichting en Wereld Natuur Fonds

Uitgangspunten

- **Droombeeld 2030** - een florerende delta voor mens en natuur.
- **Bending the curve** - biodiversiteitsverlies ombuigen naar herstel.
- **Omdenken** - prestaties die biodiversiteit herstellen verbinden met maatschappelijke én financiële waardering.
- **Grondgebruikers** verbinden met partijen die kunnen sturen op succes.
- **Doen-leren-beter doen** door monitoring & meten van succes.

3 werkroutes

- Natuur
- Landbouw
- Openbare Ruimte

Samen 90% van het Nederlandse oppervlak

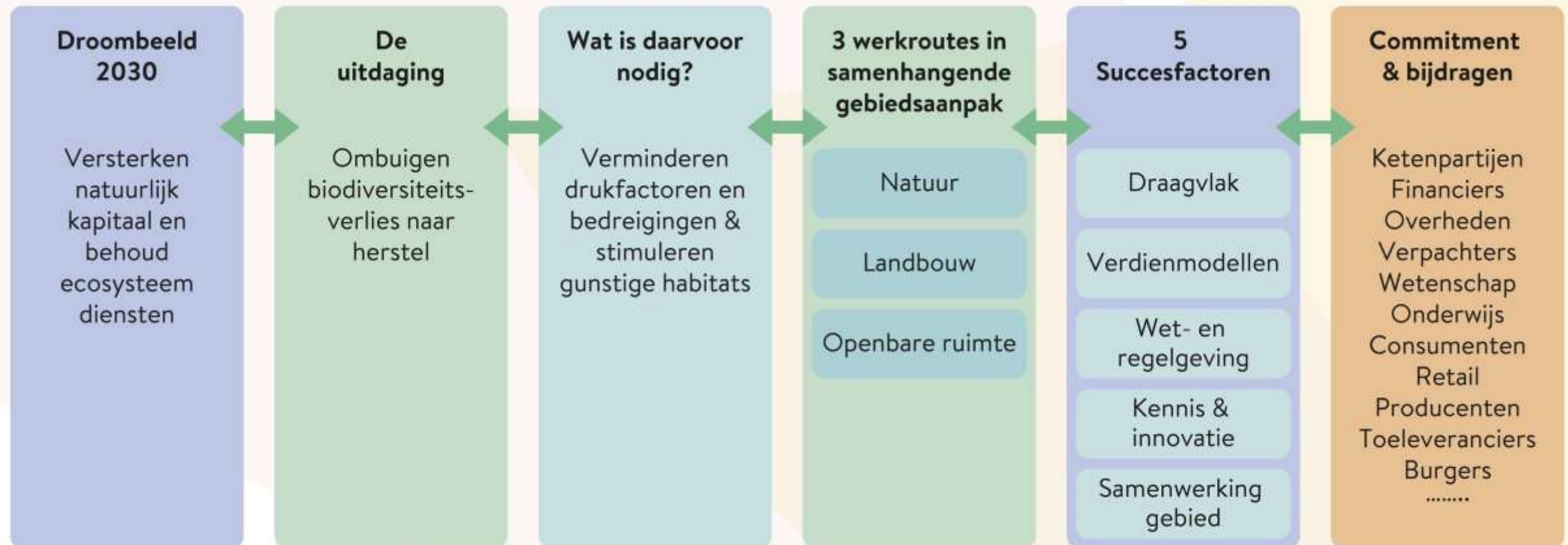

Vijf succesfactoren

- Draagvlak en gedeelde waarden
- Verdienmodellen
- Stimulerende en coherente wet- en regelgeving
- Kennis, innovatie en educatie
- Samenwerken op gebiedsniveau

Plan van aanpak

Grondgebruikers stimuleren en waarderen

Stimuleren en waarderen via KPI's

- KPI's geven grondgebruikers inzicht in prestaties die bijdragen aan biodiversiteitsherstel.
- Integrale set van KPI's als basis voor belonen, faciliteren en waarderen van grondgebruikers.
- Door eenduidig meten van prestaties is stapeling van beloning mogelijk.

Monitoring & meten van succes

Meer inzicht nodig in relatie tussen biodiversiteitstrends en wat grondgebruikers (kunnen) doen om biodiversiteit te herstellen.

- Aansluiten bij bestaande initiatieven en uitbouwen waar nodig.
- Living labs voor doen-leren-beter doen.

Van doelen naar commitments

Doelen per route: onze stippen op de horizon voor 2030

↳ **Smart-geformuleerde ambities** als mijlpalen tot 2030

↳ **Commitments** van de Kwartiermakers als start van de beweging

Deltaplan – route natuur

- In 2019 starten 25 beheereenheden van **Natuurmonumenten** met de uitvoering van een landbouwscaan, waarin ze samen met boeren actief op zoek gaan naar initiatieven en kansen om de doelstellingen uit het Deltaplan in de praktijk te brengen.
- In 2019 stimuleert **NERN** haar leden actief te participeren in lokale gebiedssamenwerking.
- In 2020 speelt **Naturalis** een actieve rol als kennismakelaar in 4 gebiedsprocessen.
- In 2021 initiëren, trekken of ondersteunen de provinciale **Natuur en Milieufederaties** in tenminste 10 provincies gebiedsprocessen waarin overheden, boeren, terreinbeherende organisaties samenwerken aan het realiseren van de doelen van het Deltaplan Biodiversiteit.

Deltaplan – route landbouw

- Het **CBL** stimuleert vanaf 2019 haar leden bij te dragen aan een betere positie voor boeren en tuinders die aantoonbaar bijdragen aan biodiversiteitsherstel.
- **Agrifirm** ontwikkelt vanaf 2019 specifieke producten en diensten die de implementatie van maatregelen voor biodiversiteitsherstel in de melkveehouderij en akkerbouw bevorderen.
- De provinciale **Natuur en Milieufederaties** dragen vanaf 2019 bij aan het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen voor natuur en landbouw via 6 provinciale Koolstofbanken en 3 provinciale Grondbanken.
- Vanaf 2020 kan de Biodiversiteitsmonitor door **zuivelondernemingen** ingezet worden om de resultaten op het gebied van biodiversiteit te meten om hen te stimuleren richting een netto positieve impact op biodiversiteit.
- Vanaf 2020 draagt **Stichting Veldleeuwerik** via kennisontwikkeling en de ontwikkeling van monitoring en een dashboard bij aan een beter inzicht in de biodiversiteitsprestaties en verbetermogelijkheden bij 75% van de aangesloten akkerbouwers.
- Vanaf 2021 belooft de **Rabobank** boeren voor hun biodiversiteitsprestaties via een rentekorting op nieuwe en bestaande leningen.
- In 2021 heeft het **Wereld Natuur Fonds** minimaal vijf partijen bereid gevonden boeren te belonen en waarderen voor hun biodiversiteitsprestaties.
- In 2021 heeft **Natuurmonumenten** haar pachtregels zodanig aangepast dat bevordering van biodiversiteit nog meer uitgangspunt is in alle nieuw af te sluiten contracten.

Deltaplan – route openbare ruimte

- **Naturalis, NIOO-KNAW en andere NERN onderzoekers** zullen vanaf 2019 door middel van educatie en burgerwetenschap het publiek motiveren om de eigen omgeving biodiverser te maken.
- **LTO Nederland en BoerenNatuur** zullen vanaf 2019 boeren actief stimuleren bij te dragen aan het beheer en onderhoud van openbaar groen en roepen wegbeheerders op om daarover afspraken te maken met (groepen van) boeren.
- **De Vlinderstichting** ontwikkelt in 2019 een keurmerk voor bermbeheer.
- Het **Wereld Natuur Fonds** ontwikkelt in 2019 samen met partners een klimaatadaptatiestrategie voor onze grote wateren die leidt tot een veilig Nederland met voldoende zoetwater en die tegelijk meer biodiversiteit oplevert.

Deltaplan – hoe verder?

- Andere partijen hard nodig voor succes – overheden, bedrijven, consumenten en burgers.
- Kwartiermakers nodigen andere partijen uit om zich aan te sluiten bij de beweging.
- We werken aan een nieuw governance model om de beweging te organiseren en samenwerking te bevorderen.

SAMENVOORBIODIVERSITEIT.NL

Dank voor uw aandacht